

*Азевич Марина Геннадіївна,
студентка факультету судового та міжнародного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського
права і процесу Зятіна Д. В.*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Згідно зі статтею 1 Закону «Про публічні закупівлі» (далі – Закон № 922), договір про закупівлю – це господарський договір, що укладається між замовником та учасником у результаті проведення закупівлі або процедури спрощеної закупівлі. Такі договори передбачають надання послуг за винагороду, виконання робіт чи придбання товарів.[1] В умовах воєнного стану правила проведення публічної закупівлі і укладення договорів зазнали певних змін. Тому постає питання регулювання договірних відносин публічної закупівлі під час впровадження воєнного стану на території України.

Постановою № 169 від 28 лютого 2022 року з метою забезпечення безперебійних процесів роботи побутових замовників, у період дії воєнного стану, Кабінетом Міністрів України ухвалено рішення про «Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану» (далі – Постанова № 169), і визначено деталі закупівель у цей непростий для нашої країни час.[2]

Уряд запровадив спрощені правила придбання товарів, робіт та послуг під час воєнного стану, але тільки для того, щоб не допустити блокування процедури закупівлі. Таким чином, Постанова № 169 стосується потреб осіб договірних зобов'язань лише під час впровадження воєнного стану. Також, як зазначається, «Постановою врегульовано закупівлі, здійснення яких потребує використання особливих механізмів, нерозривно пов'язаних із введенням воєнного стану. Усі ж інші закупівлі мають проводитись з дотриманням вимог Закону» [3].

При проведенні закупівель в умовах воєнного стану може статися так, що закупівля перебуває на стадії укладання договору про закупівлю, а учасник, якого визначили переможцем, не може надати необхідні довідки, які вимагає тендерна документація від переможця, однак

він вже згоден укласти договір. У зв'язку з цим постає певна проблема, тому що у цьому випадку Закон України «Про публічні закупівлі» не встановлює належного порядку дій. Таким чином, замовник може ухвалити рішення про відміну процедури закупівлі, а далі застосувати норми Постанови № 169. У таких випадках державні замовники погоджуються на отримання гарантійного листа від учасника, але необхідно враховувати, що такі рішення суб'єкта не регулюються Законом № 922 і тому замовник має надати роз'яснення такого рішення та обґрунтовувати його доцільність в умовах воєнного стану.[1]

При цьому Постанова № 169 розрахована на всіх замовників та будь-які предмети закупівлі, які становлять предмет регулювання Закону України «Про публічні закупівлі». Як зазначило Міністерство економіки у листі від 09.03.2022 № 3304-04/9472-06 «Щодо змін, внесених до порядку закупівель у період воєнного стану», Постанова № 169 поширюється на закупівлю очікуваною вартістю від 50 000 грн. і вище. При закупівлі товарів, робіт чи послуг у невеликих кількостях замовник зобов'язаний дотримуватись принципів здійснення державних закупівель та відповідно до законодавства України «Про публічні закупівлі» публікувати звіти про договори про закупівлі, укладені без використання системи електронних закупівель (далі – ЕСЗ).[4]

Також рекомендується, щоб у договорі були обговорені такі пункти, як дії сторін у разі форс-мажору або скасування воєнного стану, а також продовження договору у разі продовження воєнного стану. Торгово-промислова палата України оприлюднила лист від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1, яким засвідчила форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), а саме: військову агресію РФ проти України. Таким чином, замовники, які користуються Постановою № 169, укладають договори для того, щоб інша сторона вчасно виконала своє зобов'язання.[5] При цьому форс-мажорні ситуації враховуватимуться лише у тому випадку, якщо вони обумовлені як обставини непереборної сили у відповідному договорі. Тому в кожному договорі про закупівлю, укладеному без використання ЕСЗ, зокрема у договорах, укладених на території України, де на момент укладання не велося активних бойових дій, замовнику необхідно чітко вказати, чи є воєнний стан, оголошений 24 лютого 2022 року, форс-мажорною ситуацією з метою виконання цього конкретного контракту.

Незважаючи на простоту та швидкість закупівлі відповідно до Постанови № 169, необхідно враховувати та дотримуватися багатьох

особливостей. Предмет та обсяг закупівлі повинні бути затверджені розпорядчим документом (наказом, рішенням тощо). Формат таких документів не встановлений Постановою № 169, а складається замовником відповідно до його потреб. Закупівлі не входять до річного плану, а звіт про договір про закупівлю та договір із додатками до нього будуть опубліковані в електронній системі закупівель протягом 20 днів після закінчення або скасування воєнного стану в Україні. [2] Таким чином, рішення щодо способу закупівель для належного задоволення своїх потреб ухвалюються виключно замовником з урахуванням чинних правових норм.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 9. Ст.89.
2. Деякі питання здійснення оборонних товарів, робіт і послуг в умовах воєнного часу: Постанова КМУ від 28.02.2022 № 169. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2022-п#Text>
3. Про публічні закупівлі: Закупівлі за Постановою № 169 чи ЗУ. URL: <https://e-tender.ua/news/zakupivli-za-postanovoyu-169-chi-zu-pro-publichni-zakupivli-1122>
4. Лист Мінекономіки від 09.03.2022 р. № 3304-04/9472-06 «Щодо змін, внесених до порядку закупівель у період воєнного стану» URL: <https://me.gov.ua/InfoRez/DocumentsList>
5. Лист Торгово-промислової палати від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1 URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/621cba543cda9382669631.pdf>

*Албул Олександр Олександрович, Пашинін Ілля Олегович,
студенти 4-го курсу факультету адвокатури та антикорупційної
діяльності Національного університету «Одеська юридична академія»*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського
права і процесу Добровольська В. В.*

ГОСПОДАРСЬКІ СУДИ В УКРАЇНІ, ЇХ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ

Система господарських судів України прийшла на заміну державному і відомчому арбітражу. Їх заміна судами сталася із прийняттям четвертого червня 1991 року Закону України «Про арбітражний суд.